



REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-06-16

Näringsdepartementet

Rättssekretariatet

rättsakkunnig

Jenny Forkman

Telefon 08-405 40 84

Telefax 08-411 36 16

E-post jenny.forkman@enterprise.ministry.se

Parkeringsplatser som har reserverats för beskickningsbilar

Förslag: Kommuner ska få meddela lokala trafikföreskrifter som innebär att det i anslutning till en utländsk beskicknings kansli eller residens är förbjudet att parkera andra fordon än sådana som är anknutna till beskickningen. Detsamma gäller i anslutning till konsulat, som förestås av en karriärkonsul, och sådana internationella organisationer som avses i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Sådana lokala trafikföreskrifter får avse en vägsträcka som motsvarar högst tre parkeringsplatser för varje beskickning. Föreskrifterna ska märkas ut enligt bestämmelserna i vägmärkesförordningen (2007:90) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen. Beslut om att flytta fordon som är uppställda i strid mot sådana föreskrifter ska kunna fattas omedelbart. Detta ska dock endast få ske efter begäran av den utländska beskickning, det konsulat eller den internationella organisation som vägsträckan är belägen i anslutning till.

Bedömning: Vägverket bör meddela föreskrifter om hur lokala trafikföreskrifter enligt ovan ska märkas ut.

Bakgrund

Emellanåt uppstår problem med anledning av att parkeringsplatser som har reserverats för en utländsk beskickning i enlighet med förordningen (1985:1076) om parkeringsplats för utländska beskickningars fordon (beskickningsplatser) olovligen upptas av fordon som inte hör till ambassaden i fråga.

När parkering av obehöriga sker på en beskickningsplats har sedan länge ett återkommande problem varit att få fordonet flyttat genom kommunens/polisens försorg. Normalt kan ett sådant fordon nämligen inte flyttas förrän det har stått uppställt på samma plats i minst sju dygn (2 § 2 c förordningen [1982:198] om flyttning av fordon i vissa fall). Detta i sin tur får till följd att berörd ambassad i vissa fall under en hel vecka kan

få problem med att finna extra parkeringsplatser. En situation med okända bilar parkerade i anslutning till beskickningen kan också upplevas utgöra ett hot mot ambassadens säkerhet, något som måste beaktas av värdlandet i och med den okränkbarhet beskickningslokalerna åtnjuter enligt artikel 22 i 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser. Den mottagande staten är enligt nämnda konvention skyldig att vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda beskickningslokaler och diplomaters säkerhet. Vidare ska den mottagande staten enligt artikel 25 på alla sätt underlätta fullgörandet av beskickningarnas uppgifter.

Det tidigare förslaget

I en promemoria upprättad inom Utrikesdepartementet den 12 juni 2007 konstateras att utifrån de krav som stipuleras i 1961 års Wienkonvention och den störning av beskickningarnas verksamhet som följer av dessa felparkeringar ter sig dagens lagstiftning otillräcklig. Det vore därför, anges det, önskvärt att få till stånd en ändring i nuvarande trafiklagstiftning så att felparkerande fordon på beskickningsplats kan forslas bort med omedelbar verkan genom kommunens/polisens försorg på beskickningens begäran.

När det gäller utmärkning av beskickningsplatser konstateras i promemorian att detta i dag görs med vägmärket "Parkering" och en tilläggsstavla med lydelsen "Beskickningsbilar". En sådan utmärkning innebär rent juridiskt att parkering inte är tillåten för andra fordon än just beskickningsbilar. I promemorian ifrågasätts emellertid om utmärkningen är tillräckligt tydlig, eller om det kan uppstå missförstånd, inte minst för utländska turister. För att förtydliga föreslås i promemorian att tilläggsstavlan i stället ska lyda "Endast beskickningsbilar tillhörande XX:s ambassad", med ett tillägg på engelska, "Embassy of XX only".

Motsvarande problematik när det gäller felparkering på tilldelade parkeringsplatser råder även för härvarande karriärkonsulat och internationella organisationer. I promemorian föreslås därför att 1985 års förordning utvidgas till att även avse parkeringsplatser för sådana organ.

Promemorian har remitterats.

Remissinstanserna

Av de sju remissinstanser som har svarat är det endast Riksdagens ombudsmän som har någon invändning mot huvudförslaget, dvs. att det ska vara möjligt att på begäran av den aktuella beskickningen omedelbart flytta fordon som har felparkerat på en beskickningsplats.

När det gäller förslaget till förändrad utmärkning av de aktuella platserna är Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholms Stad och Vägverket starkt kritiska. Sammanfattningsvis går kritiken ut på att det är olämpligt

med text på engelska och att tilläggstavlor med den utformning som föreslagits skulle förfula landskapsbilden och innebära onödigt stora kostnader.

Vägverket har därutöver framfört vissa andra synpunkter.

Skälen för förslaget

Förkortad tid för flyttning av fordon

Från Utrikesdepartementets sida har det upplysts att problemet med felparkerade bilar på beskickningsplatser är stort. Detta ger upphov till vissa säkerhetsmässiga bekymmer, bl.a. då personer i utsatta positioner inte kan parkera i närheten av ambassaden utan i stället måste promenera en viss sträcka till fots. Att platserna missbrukas av utomstående innebär också stora praktiska olägenheter för beskickningarna och utgör ett hinder i deras verksamhet.

Det går i och för sig att hålla med Riksdagens ombudsmän om att säkerheten kring beskickningarna och deras personal i första hand borde vara en polisiär angelägenhet, och inte en fråga för parkeringslagstiftningen att hantera. Samtidigt är det knappast möjligt för polisen att ha ständig bevakning av samtliga utländska beskickningar och deras personal. För att underlätta beskickningarnas uppgifter och för att öka säkerheten runt dem bör det därför vara möjligt att på den aktuella beskickningens begäran omedelbart flytta fordon som har felparkerats på beskickningsplatser.

Reserverad parkeringsplats eller undantag från förbud mot att parkera?

Om fordon som har felparkerats på beskickningsplatser ska kunna flyttas omedelbart måste det ställas höga krav på att utmärkningen av dessa platser är tydlig och lättbegriplig för trafikanterna. Målet måste vara att möjligheten att flytta fordon mycket sällan ska behöva användas, utan att trafikanterna helt enkelt ska låta bli att parkera på sådana platser.

I dag märks parkeringsplatser som är reserverade för beskickningsbilar, som nämnts ovan, ut med vägmärket "Parkering" i kombination med en tilläggstavla med texten "Beskickningsbilar". Vägmärket "Parkering" är ett anvisningsmärke, och anger att parkering är tillåten på en viss plats. Visserligen kan tillåtligheten att parkera på en utmärkt parkeringsplats inskränkas genom användandet av tilläggstavlor, men det kan ändå vara svårt för trafikanterna att inse att man riskerar att få fordonet omedelbart flyttat om man parkerar i strid mot vad som anges på en sådan tilläggstavla. Till saken hör att begreppet "beskickningsbilar" torde vara tämligen svårbegripligt för många, inte minst för utländska trafikanter. Det saknas en internationellt vedertagen symbol för beskickningsbilar som skulle kunna användas. Det förslag till lösning som lämnades i den

remitterade promemorian har stött på motstånd från de remissinstanser som är närmast berörda.

Ett alternativ skulle kunna vara att skriva om 1985 års förordning, så att kommunerna i stället för att reservera parkeringsplatser får en möjlighet att meddela lokala trafikföreskrifter som innebär att det i anslutning till en utländsk beskicknings kansli eller residens är förbjudet att parkera andra fordon än sådana som är anknutna till beskickningen. En sådan lokal trafikföreskrift skulle kunna märkas ut med vägmärket "Förbud mot att parkera fordon", i kombination med en tilläggstavla med texten "Gäller ej XX ambassad", eller någonting liknande. Troligen skulle det vara en stor skillnad rent pedagogiskt om utmärkningen som utgångspunkt angav att parkering är förbjuden i stället för tvärtom.

Den exakta lydelsen av texten på tilläggstavlan behöver inte anges direkt i förordningstexten. I stället bör en enkel hänvisning till vägmärkesförordningen göras. Vägmärkesförordningen bör ändras, så att vägmärken får användas för att märka ut förbud som har meddelats med stöd av förordningen. För att undvika att tilläggstavlor utformas alltför olika på olika platser bör Vägverket meddela föreskrifter som närmare anger hur de ska se ut.

Maximalt antal platser

I dag gäller att högst tre parkeringsplatser får reserveras för varje utländsk beskickning. Denna bestämmelse behöver formuleras om, om man i stället för reserverade parkeringsplatser inför parkeringsförbud för andra än beskickningens personal. Det föreslås därför att den aktuella typen av lokala trafikföreskrifter får avse en vägsträcka som motsvarar högst tre parkeringsplatser för varje beskickning.

1985 års förordning bör ersättas med en ny

I och med de ovan föreslagna ändringarna bör 1985 års förordning upphävas och ersättas med en ny förordning, förordning om parkeringsförbud i anslutning till utländska beskickningar.



Förordning om parkeringsförbud i anslutning till utländska beskickningar;

SFS

Utkom från trycket
den

utfärdad den xxx.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Kommuner får meddela lokala trafikföreskrifter som innebär att det i anslutning till en utländsk beskicknings kansli eller residens är förbjudet att parkera andra fordon än sådana som är anknutna till beskickningen. Detsamma gäller i anslutning till konsulat, som förestås av en karriärkonsul, och sådana internationella organisationer som avses i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Lokala trafikföreskrifter enligt första stycket får avse en vägsträcka som motsvarar högst tre parkeringsplatser för varje beskickning.

2 § Lokala trafikföreskrifter enligt 1 § ska märkas ut enligt bestämmelserna i vägmärkesförordningen (2007:90) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen.

1. Denna förordning träder i kraft den xxx.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (1985:1076) om parkeringsplats för utländska beskickningars fordon.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lenart Renbjer
(Näringsdepartementet)



Förordning om ändring i förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall;

SFS

Utkom från trycket
den

utfärdad den xxx.

Regeringen föreskriver att 2 och 17 §§ förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall ska ha följande lydelse.

2 §¹ Utöver vad som framgår av 2 § andra och tredje styckena lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall får ett fordon flyttas i följande fall.

1. Om det är uppställt på en sådan plats eller på ett sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs.

2. Om det är uppställt i strid med föreskrifter om stannande eller parkering och

a) försvarar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg,

b) det finns stor risk för att fara uppstår, eller

c) fordonet varit fortlöpande uppställt på samma plats under minst sju dygn.

3. Om det är uppställt i strid med föreskrifter om stannande eller parkering och

a) fordonet enligt uppgift i vägtrafikregistret är belagt med körförbud enligt fordonsförordningen (2002:925),

b) det för fordonet enligt uppgift i vägtrafikregistret gäller brukandeförbud enligt lagen (2001:558) om vägtrafikregister eller motsvarande förbud enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) eller enligt lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt,

c) fordonet är trafikförsäkringspliktigt enligt trafikskadelagen (1975:1410) och enligt uppgift i vägtrafikregistret saknar föreskriven trafikförsäkring,

d) fordonet skall vara registrerat men saknar registreringsskylt eller annars inte kan identifieras på platsen, eller

e) det till stöd för uppställningen har åberopats ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade som hos polisen har anmälts stulet eller förlorat.

4. Om det är uppställt i strid med föreskrifter om stannande eller parkering

a) på en parkeringsplats som är reserverad för personer med parkeringstillstånd för rörelsehindrade,

¹ Senaste lydelse 2007:98.

SFS

b) i ett körfält eller körbana för fordon i linjetrafik m.fl.,
c) på en hållplats enligt 3 kap. 54 § trafikförordningen (1998:1276),
d) på eller inom fem meter före ett övergångsställe,
e) på en gång- eller cykelbana eller i ett cykelfält, eller
f) på en vägsträcka där det är förbjudet för andra än beskickningspersonal att parkera fordon enligt förordningen (2008:XXX) om parkeringsförbud i anslutning till utländska beskickningar.

5. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på en plats där det gäller förbud mot att stanna eller parkera för fordon annat än för på- eller avlastning av gods.

6. Om fordonet är uppställt på en offentlig plats som upplåtits för parkering och det huvudsakliga syftet med uppställningen uppenbarligen är något annat än parkering av fordonet.

7. Om det är ett fordonsvrak.

17 §² Beslut om att enligt 2 § andra och tredje styckena lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas endast på begäran av markägaren. I fall som avses i 2 § tredje stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall ska markägaren visa att fordonsägaren har underrättats om att fordonet inte får vara parkerat på platsen eller, om fordonets ägare inte anträffats, visa när försöken att underrätta denne påbörjades.

Beslut om att enligt 2 § 2, a flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas endast efter begäran av den vars verksamhet hindras eller försvåras.

Beslut om att enligt 2 § 4 f flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas endast efter begäran av den utländska beskickning, det konsulat eller den internationella organisation som vägsträckan är belägen i anslutning till.

Denna förordning träder i kraft den xxx.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)

² Senaste lydelse 2004:21.



Förordning om ändring i vägmärkesförordningen (2007:90);

SFS

Utkom från trycket
den

utfärdad den xxx.

Regeringen föreskriver att 1 kap. 9 § vägmärkesförordningen (2007:90) ska ha följande lydelse.

1 kap.

9 § Väjningspliktsmärken, förbudsmärken, påbudsmärken och anvisningsmärken får sättas upp endast för utmärkning av förbud, påbud eller någon annan trafikregel som följer av trafikförordningen (1998:1276), terrängkörningsförordningen (1978:594), väglagen (1971:948), förordningen (2008:XXX) om parkeringsförbud i anslutning till utländska beskickningar eller föreskrifter som har meddelats med stöd av bemyndiganden i dessa författningar.

Vägverket får meddela föreskrifter om att det inte behövs sådan föreskrift om förbud, påbud eller annan trafikregel som avses i första stycket för att ett visst väjningspliktsmärke, förbudsmärke, påbudsmärke eller anvisningsmärke ska få sättas upp.

Märkena får även användas för tillkännagivande enligt 3 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, av markägares beslutade parkeringsförbud eller villkor för parkering.

Denna förordning träder i kraft den xxx.

På regeringens vägnar

ÅSA TORSTENSSON

Lenart Renbjer
(Näringsdepartementet)